



Päähenkilön sisäisen konfliktin kirjoittaminen ja dramatisointi

Miska Kero

OPINNÄYTETYÖ
Marraskuu 2023

Media-alan tutkinto-ohjelma
Käsikirjoittaminen

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Media-alan tutkinto-ohjelma
Käsikirjoittaminen

KERO, MISKA:

Päähenkilön sisäisen konfliktin kirjoittaminen ja dramatisointi

Opinnäytetyö 29 sivua
Marraskuu 2023

Opinnäytetyössä tutkittiin päähenkilön sisäisen konfliktin rakentamista käsikirjoitusprosessissa. Osana opinnäytetyötä toimi taiteellisena teoksena lyhytelokuva-käsikirjoitus *Kynnet*, jota kehitettiin tutkimuksen ohella ja jonka päähenkilön sisäiseen konfliktiin työn analyysiosuus kohdistui. Opinnäytetyössä selvitettiin sisäisen konfliktin merkitystä elokuvassa sekä keinoja sen luomiseen ja dramatisointiin.

Sisäisen konfliktin ilmentäminen on haasteellisempaa kuin ulkoisen konfliktin ja tästä syystä tutkimus kohdistui juuri niihin tekijöihin, joiden avulla se tuodaan esiin. Kirjallisessa osuudessa tutkittiin elokuvadramaturgiaan ja käsikirjoitusteoriaan nojaten niitä tehokeinoja, joilla päähenkilön sisäinen konflikti tehdään näkyväksi ja uskottavaksi. Opinnäytetyön taiteellisen teoksen osuudessa valmista käsikirjoitusta tarkasteltiin itsereflektion ja sisäisen konfliktin näkökulmasta tehdyn analyysin avulla.

Tutkimuksessa selvisi, että sisäinen konflikti on oleellinen osa todentuntuisten ja moniulotteisten henkilöhahmojen luomista, mutta sen istuttaminen käsikirjoitukseen onnistuneesti vaatii hienovaraisuutta ja kykyä eläytyä henkilöhahmoon. Draama saavuttaa huippunsa ja on dynaamisimmillaan, kun sisäinen konflikti yhdistetään ulkoiseen konfliktiin, joten jatkotutkimuksen aiheena voisi olla sisäisen ja ulkoisen konfliktin välinen suhde sekä niiden yhteensovittaminen.

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Media and Arts
Screenwriting

KERO, MISKA:
Writing and Dramatizing an Inner Conflict for a Main Character

Bachelor's thesis 29 pages
November 2023

The thesis delved into the intricacies of crafting an inner conflict for a main character and, more crucially, how to effectively portray it in a screenplay. As an integral component of the study, a short film script titled *Kynnet* was conceived, with the main character's inner conflict evolving throughout the research. The completed script became the focal point of the analysis section, where the application of the factors that render the main character's inner conflict distinct and believable unfolded.

The challenge of revealing an inner conflict, more nuanced than an outer conflict, directed the study towards identifying the factors that bring it to the forefront. The literature review explored the significance of inner conflict in film and strategies for its construction and dramatization, grounded in film dramaturgy and screenwriting theory. The short film script *Kynnet* underwent scrutiny through self-reflection and analysis, particularly concerning the nuanced portrayal of inner conflict.

The findings of the study underscored the pivotal role played by inner conflict in sculpting lifelike and multidimensional characters. However, the incorporation of inner conflict into the screenplay demanded finesse and an empathetic understanding of the character. The drama attained heightened dimensions and dynamics when the inner conflict seamlessly intertwined with an outer conflict. This observation raises the prospect of a follow-up study exploring the relationship between the two conflicts and strategies for their effective amalgamation.

Key words: inner conflict, screenwriting

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
2	SISÄINEN KONFLIKTI.....	6
2.1	Mitä sisäinen konflikti elokuvassa tarkoittaa ja miksi sellainen on olemassa?.....	6
2.2	Miten sisäinen konflikti luodaan ja tehdään näkyväksi sekä uskottavaksi?	8
2.3	Esimerkkejä erinomaisista sisäisistä konflikteista elokuvissa.....	10
3	KÄSIKIRJOITUS: KYNNET	12
3.1	Käsikirjoituksen taustaa ja teema.....	12
3.2	Käsikirjoitusprosessista ja kuinka loin sisäisen konfliktin	13
3.3	Käsikirjoituksen analyysi	14
4	POHDINTA	27
	LÄHTEET	29

1 JOHDANTO

Tässä opinnäytetyössä tutkin päähenkilön sisäisen konfliktin luomista käsikirjoitussa. Tarkoituksena on selvittää, mikä merkitys sisäisellä konfliktilla on elokuvassa ja miten pääsisäinen ristiriita dramatisoidaan sekä tehdään näkyväksi ja uskottavaksi käsikirjoituksessa. Olen rajannut aiheen siten, että käsittelen konfliktin tasoista pääsääntöisesti sisäistä konfliktia ja ulkoisia konflikteja vain sivuten huolimatta niiden suhteesta toisiinsa. Tutkimus hyödyttää kaikkia käsikirjoittamista ja tarinankerronnasta kiinnostuneita sekä sitä opiskelevia.

Opinnäytetyöni koostuu sekä taiteellisesta teoksesta että kirjallisesta osuudesta. Kirjallisessa osuudessa käsittelen ja analysoin elokuvadramaturgiaan ja käsikirjoitusteoriaan nojaten niitä tehokeinoja, joilla päähenkilön sisäinen konflikti saadaan syntymään ja mikä tärkeintä – näkymään. Käsikirjoitukseni *Kynnet* on taiteellisena teoksena osa opinnäytetyötäni, joten hyödynnän tutkimuksessa myös taiteellisen teoksen itsereflektiota ja analyysia. Kiinnostuin käsikirjoitusta työstäessäni sisäisen konfliktin luomisesta päähenkilölle, sillä sen tekeminen näkyväksi alleviivaamatta sitä liikaa oli suurin haasteeni kirjoitusprosessissa.

Käsikirjoituksessani päähenkilön toimintaa ohjaa vahvasti tämän sisäinen konflikti, joten päätin kirjallisessa osassa tutkia, millä keinoilla se tuodaan esiin ja saadaan toimivaksi elokuvakäsikirjoituksen formaatissa. Aihe on mielenkiintoinen, koska sisäinen konflikti on huomattavasti haastavampaa kirjoittaa ja dramatisoida käsikirjoitukseen kuin ulkoinen konflikti. Aiheen tutkimisen myötä kehitin käsikirjoitustani ja sen päähenkilön sisäistä konfliktia tavoitteenani laittaa oppimani käytäntöön ja saavuttaa draamallisesti sekä teknisesti mahdollisimman hyvä lopputulos.

Opinnäytetyöni luvussa kaksi esittelen sisäisen konfliktin käsitteen ja merkityksen elokuvassa sekä tutkin sen luomisen keinoja päähenkilölle. Lisäksi havainnollistan toimivia sisäisiä konflikteja elokuvaesimerkkien kautta. Luku kolme sisältää käsikirjoitukseni tarkemman esittelyn ja sisäisen konfliktin näkökulmasta tehdyn analyysin sen jokaisesta kohtauksesta. Neljäs luku pitää sisällään pohdintaosuden.

2 SISÄINEN KONFLIKTI

2.1 Mitä sisäinen konflikti elokuvassa tarkoittaa ja miksi sellainen on olemassa?

Konflikti on draaman ydin ja toimii alkulähteenä dynamiikalle. Yksinkertaisimmillaan konflikti kuvaa ristiriitaa päähenkilön ja vastustajan välillä. (Rosenvall 2015, 219.) Se siis syntyy henkilöiden tai voimien vastakkaisuudesta. Lähes kaiken toiminnan lähtökohtana draamaelokuvassa on konflikti. Juoni rakentuu päähenkilön toiminnasta suhteessa konfliktiin ja siihen liittyviin vastavoimiin. (Nikkinen & Vacklin 2015, 139.) Ilman konfliktia ei ole juonta ja ilman juonta ei ole tarinaa.

Draamallisissa elokuvissa päämääränä on lähes aina onnen saavuttaminen. Tyyppillisesti päähenkilö kohtaa päämäärään pyrkiessään vastustajan, jonka seurauksena konflikti syntyy. (Aaltonen 2002, 62.) Päähenkilö ja vastustaja voivat esimerkiksi tavoitella samaa asiaa tai vastustaja voi pyrkiä estämään päähenkilöä saavuttamasta jotain. Kahden voimakkaan tahdonsuunnan ollessa vastakkain saadaan draama huippuunsa (Aaltonen 2002, 62). Konfliktin kiristyessä syntyy draamallista toimintaa, joka syventää konfliktia ja sen ratketessa päähenkilöä kohtaa joko onni tai onnettomuus (Rosenvall 2015, 219).

Konflikteja on ulkoisia ja sisäisiä. Elokuvissa voi (ja pitäisi) esiintyä molempia (Aaltonen 2002, 63). Tällä tavoin juonesta saadaan moniulotteisempi. Ulkoiset konfliktit ovat näkyviä ja konkreettisia, kuten henkilöiden välinen ristiriita (Rosenvall 2015, 221). Sisäisissä konflikteissa ristiriita taas on henkilöahmon päänsisäinen, esimerkiksi vastakkaiset halut, tunteet tai uskomukset (Vorhaus 2013). Tällöin konflikti kumpuaa henkilöahmosta itsestään. Sisäiset konfliktit tuodaan esiin pääsääntöisesti henkilöahmon toiminnan, valintojen ja tunnereaktioiden kautta. Se voidaan tehdä näkyväksi esimerkiksi laittamalla päähenkilö projisoimaan päänsisäisen ristiriitansa aiheuttamat negatiiviset tunteet toiseen henkilöahmoon. Näin sisäinen konflikti muuttuu suhteelliseksi. (Seger 2010, 188.)

Yleensä sisäinen konflikti on olemassa jo ennen kuin päähenkilö kohtaa ulkoisen konfliktin, mutta ulkoinen konflikti nostaa sen esiin. Ne ovat siis pitkälti sidoksissa

toisiinsa. Päähenkilö törmää johonkin ulkoiseen esteeseen ja joutuu sen myötä kohtaamaan myös sisäiset esteensä (Reedsy 2022). Ulkoinen konflikti on ikään kuin bensaa liekkeihin yhdistyessään sisäiseen konfliktiin. Yhdessä ne tuovat esiin toistensa nyanssit ja paljastavat samalla päähenkilön todellisen luonteen sekä epävarmuudet (Reedsy 2022). Sisäisen ja ulkoisen konfliktin luominen eroavat kuitenkin merkittävästi toisistaan. Kun halutaan luoda sisäinen konflikti, on keskityttävä päähenkilön sisäiseen maailmaan ulkoisen sijasta. Täytyy kirjoittaa niin sanotusti sisältä ulospäin ja ulkoista konfliktia luotaessa päinvastoin.

Useimmissa tarinoissa juonen painopiste on ulkoisessa konfliktissa, vaikka päähenkilöllä olisikin vahva sisäinen konflikti. Tällöin tarina rakentuu lähinnä ihmissuhteiden, yhteiskunnallisten asioiden tai muun ulkoisen vastavoiman ympärille. Päinvastaisesti päähenkilö voi kamppailla perheen, yhteisön tai muun ympäristön kanssa, mutta painopiste kohdistuu tämän päänsisäisiin kamppailuihin, ajatuksiin ja tunteisiin. (McKee 1998, 48–49.) Kun tarinan keskiössä on sisäinen konflikti, voidaan ulkoisia konflikteja käyttää apuvälineinä ilmentämään ja tehostamaan sitä. Päähenkilön joutuessa ristiriitaisiin tilanteisiin ja vaikeiden valintojen eteen hänen sisäinen konfliktinsa nousee pinnalle ja voimistuu.

Yksi parhaista keinoista luoda mieleenpainuva ja vakuuttava päähenkilö on antaa hänelle voimakas sisäinen konflikti (Irvine n.d.). Se ajaa päähenkilön toistuvasti tukaliin tilanteisiin, joissa hän joutuu taistelemaan omia sisäisiä voimiaan vastaan (Aaltonen 2002, 63; Rosenvall 2015, 221). Mitä suurempi tämän sisäinen taistelu on, sitä rikkaampi ja emotionaalisesti tyydyttävämpi tarinasta tulee (Vorhaus 2013). Ilman sisäistä konfliktia päähenkilö jää yksiulotteiseksi. Sen avulla luodaan uskottavuutta, samaistumispintaa ja kehityskaarta. Voimakas sisäinen konflikti voi myös tehdä päähenkilöstä oman itsensä vastustajan. On kuitenkin ratkaisevaa, kuinka paljastamme sisäisen kamppailun lukijalle/katsojalle, sillä tunnemyrskyn tapahtuessa tämän pään sisällä täytyy olla hienovarainen (Puglisi 2021).

2.2 Miten sisäinen konflikti luodaan ja tehdään näkyväksi sekä uskottavaksi?

Yksi sisäisen konfliktin luomisen edellytyksistä on, että päähenkilöllä on selkeä päämäärä, jonka hän pyrkii saavuttamaan. Helpoin tapa päästä alkuun sisäisen konfliktin luomisessa on luoda yhtälö, joka sisältää sanan *mutta* ja asettaa kaksi painoarvoa sen molemmille puolille (Vorhaus 2013). Esimerkiksi: päähenkilö haluaa tunnustaa rakkautensa ihastukselleen, mutta on liian epävarma tehdäkseen sitä. Tästä selviää päämäärä ja sen saavuttamisen este.

Päämäärällä viitataan myös henkilön tahdonsuuntaan. Tahdonsuunta tuo esiin sen, miten päähenkilön tavoite ohjaa tämän toimintaa. On ensisijaisen tärkeää tehdä selväksi, mitä päähenkilö haluaa, sillä halu on suoraan kytköksissä hänen päämääräänsä. (Vacklin 2015, 38.) *Halu* kuvaa siis päähenkilön tietoista tavoitetta. Lisäksi päähenkilön emotionaaliset tarpeet tulisi olla havaittavissa. *Tarve* kuvaa päähenkilön tiedostamatonta tavoitetta, eli mitä hän sisimmässään tarvitsee saavuttaakseen päämääränsä. (Vacklin 2015, 38; Pesonen 2002, 50–51.)

Tarve voi olla esimerkiksi jokin ominaisuus, joka päähenkilön on löydettävä itseltään saadakseen haluamansa, kuten rohkeus, epäitsekkyys tai kypsyys (Prasad 2011). Erinomainen keino luoda päähenkilölle sisäinen konflikti on erottaa hänen halunsa ja tarpeensa toisistaan (Pesonen 2002, 51). Tällöin tarve laitetaan ristiriitaan halun kanssa. Tässä tapauksessa se, mitä päähenkilö haluaa, vie häntä kauemmas siitä, mitä hän tarvitsee. Päähenkilö voi saavuttaa onnen vasta tämän opittuaan. (Prasad 2011.) Hän voi esimerkiksi epätoivoisesti haluta rakkautta joltain toiselta, mutta hänen tarvitsee kuitenkin ensin oppia rakastamaan itseään.

Päähenkilön sisäinen konflikti voi syntyä myös traumasta, toisin sanoen *haavasta*, joka voi olla henkinen tai ruumiillinen. Se on jokin päähenkilölle sattunut tuskallinen tapahtuma hänen menneisyydessään. (Vacklin 2015, 26.) Haava voi olla peräisin esimerkiksi läheisen kuolemasta, onnettomuudesta, hyväksikäytöstä tai kiusaamisesta (Irvine n.d.). Kehitä päähenkilölle historia ja mieti tarkkaan, mitä hän on käynyt läpi elämässään ja miten hänen traumansa ovat muo- vanneet häntä ihmisenä. Haavasta kumpuava sisäinen konflikti on oiva tapa luoda päähenkilölle syvyyttä.

Haava on usein sidoksissa päähenkilön haluun ja tarpeeseen. Hänellä on tietty tietoinen päämäärä (halu) ja tiedostamaton haavan aiheuttama tarve, jotka ovat konfliktissa keskenään. Päähenkilö ei kykene oivaltamaan tarvettaan, koska haava on synnyttänyt hänelle tietynlaisen sokean pisteen. Se on jättänyt jälkensä päähenkilöön ja vaikuttaa vahvasti hänen toimintaansa. Päähenkilö pystyy täyttämään halunsa ja tarpeensa vasta, kun hän kohtaa menneisyytensä ja päästää siitä irti. (Irvine n.d.)

Henkilökohtaisesti koen, että hyvin merkittävä ja hyödyllinen taito sisäistä konfliktia luodessa on tunneäly. Ymmärrys ihmisen psykologiasta ja käyttäytymisestä auttaa luomaan johdonmukaisen kehityskaaren konfliktin synnystä sen ratkeamiseen. Ammenna omista kokemuksista. Jokainen on kamppailut jossain vaiheessa elämää sisäisen konfliktin kanssa, elämähän on kuitenkin jatkuvassa konfliktissa olemista tavalla tai toisella. Meillä kaikilla on traumamme ja mikä olisikaan parempi tapa käsitellä niitä kuin muuttaa ne polttoaineeksi tarinankerronnassa. Omatessaan vahvan itsetuntemuksen ja havainnoimalla ihmisiä ympärillämme on mahdollista luoda todentuntuksia ja monikerroksisia henkilöitä.

Sisäisen konfliktin tulisi olla jollain tasolla havaittavissa tarinan jokaisessa vaiheessa, jotta voimme nähdä ja ymmärtää, kuinka se todella kalvaa päähenkilöä. Tämä saadaan aikaan näyttämällä, miltä päähenkilöstä tuntuu minäkin hetkenä: turhautuneelta, pelokkaalta, ahdistuneelta, vaivaantuneelta, nolostuneelta tai harmistuneelta, ja kuinka nämä tunteet muuttuvat hetkestä toiseen. Joskus päähenkilö saattaa antautua tunteilleen, joskus taas taistella niitä vastaan. Hän voi esimerkiksi yrittää olla näyttämättä pelkoaan, joka on mahdollisesti kiinnostavampaa kuin sille antautuminen. (Irvine n.d.) Toisena esimerkkinä päähenkilö saattaa kokea suurta epävarmuutta tai kiukkuisuutta ja kohdatessaan jonkun toisen henkilöitä projisoida tunteensa tähän (Seeger 2010, 188). On tärkeää näyttää myös, miten tunteet ilmenevät päähenkilön kehossa: hikoilu, vapina, ilmeet ja eleet.

Sisäisen konfliktin dramatisointi on yksi käsikirjoittamisen suurimpia haasteita. Käsikirjoittajan on kyettävä laittamaan itsensä päähenkilön asemaan ja kuviteltava, mitä hänen päässään liikkuu minäkin hetkenä. On ymmärrettävä, kuinka sisäinen konflikti vaikuttaa hänen valintoihinsa, käytökseensä ja siihen, mitä hän

sanoo tai jättää sanomatta. Se vaatii vilkasta mielikuvitusta ja kykyä eläytyä päähenkilöön. (McKee 2020.) Kun tuntee luomansa henkilöihahmon läpikotaisin, niin on helpompaa myös laittaa hänet toimimaan ristiriitaisesti ja toisinaan luonteensa vastaisesti tuoden sisäisen konfliktin esiin. Sisäisen konfliktin on välttämätöntä näkyä ulospäin, koska kamera ei voi kuvata ajatuksia (McKee 2020).

Usein sisäinen konflikti voi syntyä myös täysin orgaanisesti ilman, että on edes antanut asialle ajatusta riippuen toki tarinasta, mutta on tärkeää oppia keinoja tuomaan se esiin ja korostamaan sitä tarpeeksi hienovaraisesti käsikirjoituksessa. Tällä tavoin sisäinen konflikti sekä välittyy lukijalle että jättää tilaa päätelyle saavuttaen täyden potentiaalinsa. Jos sisäistä konfliktia selittää liikaa auki, se menettää tehonsa ja uskottavuutensa. Sen sijaan tulisi antaa päähenkilön toiminnan ja valintojen puhua puolestaan. Kun sisäinen konflikti on onnistuneesti istutettu käsikirjoitukseen, niin sen päätyessä ohjaajan, näyttelijän ja lopulta muun työryhmän käsiin ei synny väärinkäsityksiä.

2.3 Esimerkkejä erinomaisista sisäisistä konflikteista elokuvissa

Sanoisin, että mieleenpainuvimpia esimerkkejä sisäisestä konfliktista ovat tarinat, joissa se on ulkoistettu. Näin sisäinen ja ulkoinen konflikti punoutuvat yhteen luoden dynaamisen lähteen draamalle. Tätä on hyödynnetty muun muassa aikamme parhaissa tieteisfiktio- ja fantasiaelokuvissa. *Tähtien sota* -elokuvien maailmassa sisäinen konflikti syntyy valoisan ja pimeän puolen välillä, joka on ulkoistettu 'Voimaan'. Voimaa kuvataan universumin kaiken sitovana energiakenttänä, jota voidaan kanavoida joko hyvään tai pahaan. Tällöin jokainen, joka kykenee käyttämään voimaa, on altis myös sen pimeälle puolelle.

Elokuvien juoni rakentuu hyvän ja pahan välisen taistelun ympärille kaukaisessa galaksissa. Tarinan keskeisimmät hahmot Luke Skywalker ja tämän vastustaja Darth Vader kamppailevat molemmat vahvan sisäisen konfliktin kanssa. Darth Vader, joka myöhemmin paljastuukin Luken isäksi, yrittää manipuloida tätä antautumaan Voiman pimeälle puolelle, mutta Luke ei anna periksi. Lopulta Vader

päätyykin pelastamaan Luken pimeältä puolelta tämän joutuessa hengenvaaraan. Elokuviissa on siis todella voimakas hahmojen moraalien ja uskomusten vastakkainasettelu, joka tekee niistä draamallisesti rikkaita.

Samankaltaisesti *Taru sormusten herrasta* -trilogiassa sisäinen konflikti syntyy taianomaisesta ja äärettömän voimakkaasta 'Valtasormuksesta' sekä sen viettelevästä voimasta, jolta kukaan ei voi suojautua. Valtasormus on yhteydessä pahaan valtiaaseen Sauroniin, joka loi sen saadakseen itselleen lisää mahtia. Trilogian juoni rakentuu tässäkin tapauksessa hyvän ja pahan välisen taistelun ympärille, tällä kertaa kuitenkin varhaiskeskiaikaisessa fantasiamaailmassa. Tarinan keskeisin hahmo, hobitti Frodo, saa osakseen kantaa sormuksen ainoaan paikkaan, jossa se on mahdollista tuhota, mutta Sauron tekee kaikkensa estääkseen tätä ja saadakseen sormuksen takaisin itselleen.

Matkan varrella sormus koettelee ja vetää puoleensa Frodoa sekä kaikkia sen läheisyydessä olevia tuoden esiin heissä jokaisessa piilevän varjopuolen. Sormukselle antautuessa seuraa karu kohtalo, jota havainnollistetaan riutuneen ja epäinhimillisen Klonkku-hahmon avulla. Klonkussa konkretisoituu sormuksen mielen ja kehon hajottava voima. Se estää kuolevaista kantajaansa ikäänymästä, mutta lopulta korruptoi tämän psyykkisesti ja fyysisesti. Trilogiassa hahmojen tahdonsuunnat ovat täysin vastakkaiset, eikä kukaan ole immuuni sormuksen viettelevälle voimalle, jonka ansiosta draama on äärimmillään ja kantaa koko trilogian läpi.

Sekä *Tähtien sota* -elokuviissa että *Taru sormusten herrasta* -trilogiassa sisäinen konflikti on oleellinen osa tarinoiden maailmaa näiden ulkoistettujen, enemmän tai vähemmän konkreettisten lähteiden kautta, joilla on jonkinlainen päänsisäisiä ristiriitoja aiheuttava vaikutus jokaiseen henkilöhahmoon. Tällä tavoin sisäinen ja ulkoinen konflikti ovat niin sanotusti synteesissä luoden erinomaisen lähteen draamalle ja dynamiikalle sekä tehden juonesta koukuttavan. Näissä tarinoissa henkilöhahmoilla on vastassaan sisäisten konfliktien lisäksi myös ulkoiset konfliktit, mikä synnyttää vaikuttavia juonikuvioita ja paljastaa heidän todelliset luonteensa.

3 KÄSIKIRJOITUS: KYNNET

3.1 Käsikirjoituksen taustaa ja teema

Käsikirjoituksen idean ammensin omasta ulostulotarinaristani, kun rohkenin teini-ikäisenä koulussa lakkaamaan kynteni ensimmäistä kertaa. Se oli ensiaskeleeni kohti sitä, kuinka todella halusin ilmaista itseäni. Vuosi myöhemmin kävelinkin kouluun jo täydet pakkelit naamassa. Niinkin yksinkertainen asia, kuin kynsien lakkaaminen oli minulle käännekohta oman identiteettini löytämisessä. Se antoi minulle rohkeutta tulla ulos kaapista, vaikka pelkäsin suunnattomasti, mitä siitä seuraisi. Pääsin viimein ahdingostani ja aloin pikkuhiljaa oppimaan, kuka oikeasti olen. Olinhan kuitenkin koko ikäni yrittänyt sopeutua muiden poikien joukkoon, vaikka sisimmässäni halusin nimenomaan erottua joukosta.

Kun hain vielä aihetta käsikirjoitukseeni, ei minulla käynyt mielessäkään käsitellä kyseisiä kokemuksia. Se ei aluksi tuntunut minusta kiinnostavalta, sillä kaapista tulon traumat ja kasvukivut tuntuivat jo kaukaisilta näin aikuisiällä. Saatuaani rohkeutta opettajiltani päätin kuitenkin kokeilla, mitä saisin aiheesta aikaiseksi. Käsikirjoituksen teema on itsensä ilmaisemisen merkityksellisyys oman identiteetin löytämisessä. Käsikirjoitus seuraa konservatiivisessa pikkukylässä asuvaa teini-ikäistä Mikaelia, joka on hukassa identiteettinsä kanssa. Kokeillessaan kynsilakkaa ensimmäistä kertaa Mikaelin päänsisäiset ristiriidat ja lähipiiri laittavat hänet koetukselle. Hän joutuu tekemään päätöksen: näyttääkö kyntensä vai ei.

Kirjoittaessani käsikirjoituksen ensimmäisiä versioita en vielä tiennyt sisäisestä konfliktista tai sen luomisesta lähes mitään ja kaavailin opinnäytetyöhöni ihan toista aihetta. Jatkaessani kirjoittamista oivalsin kuitenkin lopulta, kuinka draamallisesti kiinnostava Mikaelin päänsisäinen kamppailu on ja päätin keskittyä kehittämään sitä. Palaset tuntuivat lokahtavan paikoilleen ja käsikirjoitusprosessista tuli aiheen tutkimisen myötä todella antoisa kokemus. Sisäinen konflikti oli alusta asti luonnollisesti tarinani ytimessä ja pääsin sitä tehostaessani hyödyntämään omaa dramaturgista osaamistani sekä haastamaan itseäni tarinankertojana ja kirjoittajana.

3.2 Käsikirjoitusprosessista ja kuinka loin sisäisen konfliktin

Itse sisäisen konfliktin lähteen kehittäminen Mikaelille oli helppoa, sillä käytin inspiraationa omia päänsisäisiä ristiriitajani, jotka riepottelivat minua nuorempana ja dramatisoin ne tarinaan sopiviksi. Sen tekeminen näkyväksi oli kuitenkin täysin eri asia. Mikaelin sisäinen konflikti on loppujen lopuksi melko yksinkertainen: hän haluaa ilmaista itseään sukupuolinormien ulkopuolella ja tulla ulos kaapista, mutta pelkää sen seuraamuksia. Hänen tarpeensa sen sijaan on löytää rohkeus toimia halunsa mukaan.

Käsikirjoituksen ensimmäisissä versioissa toin Mikaelin sisäistä konfliktia esiin liikaa dialogin kautta ja keskityin turhan paljon sen selittämiseen auki. Olin siinä harhaluulossa, että jos en alleviivaa sisäistä konfliktia tarpeeksi, se ei välity lukijalle. Saadessani palautetta ensimmäisistä versioista ja perehtyessäni käsikirjoitusteoriaan aloin päästä jyvälle siitä, miten teen ilmennän sisäistä konfliktia näyttämällä kertomisen sijaan.

Vaihdoin hienovaraisempaan lähestymistapaan ja kiinnitin uusissa käsikirjoitusversioissa huomiota erityisesti siihen, miten Mikael reagoi muiden sanomisiin ja toimintaan ilmeillä sekä eleillä. Tavoitteenani oli ulkoistaa Mikaelin sisäistä konfliktia kynsien lisäksi myös muun muassa henkilökohtaisilla piirroksilla. Loin hänelle lapsuudesta peräisin olevan henkisen haavan syventääkseni hahmoa. Mikaelin joutuessa jonkin valinnan eteen pyrin ilmentämään, kuinka paljon valinnalla on painoarvoa. Koetin kirjoitusprosessin aikana palata omaan ajatusmaailmaani, kun olin 15-vuotias kaappihomo ja muistella, mitkä olivat suurimmat pelkoni, toiveeni ja haasteeni ulostuloa koskien sekä miten ne vaikuttivat toimintaani. Sovelsin kokemuksiani ja tuntemuksiani Mikaelin hahmoon ja yritin samalla luoda hänelle uskottavan kehityskaaren.

Vaikka vanhojen haavojen aukaiseminen olikin melko kivuliasta, niin koin kirjoitusprosessin myös hurjan terapeutiseksi. Pääsin niin sanotusti kirjoittamaan oman tarinani uudelleen ja muovaamaan traumaattisista kokemuksistani jotain hyvää ja merkityksellistä. Koen, että mitä syvemmälle omaan tunnemaailmaansa

uskaltautuu sukeltamaan, sitä aidompia, moniulotteisempia ja riipaisevampia tarinoita pystyy kertomaan. Kun tarinaan on antanut vilpittömästi osan itseään, joku muukin näkee siinä osan itseään.

Käsikirjoituksen tapahtumat sijoittuvat vain yhteen päivään, joten haastavinta oli mahdollistaa konfliktin kiristyminen ja ratkeaminen tiukasti rajattuun tarinaan. Tähtäsin siihen, että jokainen kohtaus kuljettaisi tarinaa tehokkaasti eteenpäin ja kasvattaisi konfliktia. Pyrin kuitenkin pitämään kaiken keskiössä itse Mikaelin ja hänen tunteensa. Mietin kirjoittaessani tarkkaan, millainen vaikutus erilaisilla tapahtumilla olisi Mikaeliin ja tarinan kulkuun. Käydessäni läpi eri vaihtoehtoja yritin aina rakentaa skenaarion, jossa Mikael olisi mahdollisimman suuren paineen alla ja joka pakottaisi hänet kohtaamaan sisäisen konfliktinsa sekä tekemään jonkin valinnan.

3.3 Käsikirjoituksen analyysi

Tässä alaluvussa esittelen sisäisen konfliktin näkökulmasta käsikirjoitukseni jokaisen kohtauksen ja avaan, millainen ajatusprosessi niiden takana on ollut sekä mitä niillä tavoittelen. Kyseisissä kohtauksissa olen pyrkinyt ilmentämään ja korostamaan Mikaelin sisäistä konfliktia hyödyntämällä omaa osaamistani sekä oppimaani.

Kohtaus 1.

INT. KOULU. LUOKKAHUONE - PÄIVÄ

MIKAEL, 15, ja LYYTI, 15, istuvat vierekkäin täyden luokan perällä.

Mikaelilla on yllään iso collegepaita ja mustat housut. Hänen hiuksensa on ajettu hyvin lyhyiksi, melkein siiliksi.

Lyyti on pukeutunut löysiin farkkuihin ja bändipaitaan. Hänellä on kiharat hiukset, useita lävistyksiä ja tumma silmämeikki.

OPETTAJA, 34, luennoi oppilaiden edessä. Lyyti on kumarassa tietokoneen näytön takana ja lakkaa kynsiään kyllästytneenä. Lakka on tummanpunaista. Mikael on uppoutunut ajatuksiinsa

raapustellessaan jotain edessään olevaan piirroslehtiöön. Lyyti vilkaisee sivusilmällä Mikaeliin.

LYYTI
(kuiskaten)
Teetsä oikeesti muistiinpanoi
tästä paskasta?

Mikael laskee kynän kädestään ja hymähtää. Hän kääntää lehtiön Lyytiä kohti. Siinä on piirros mekkoon pukeutuneesta androgyynisestä hahmosta, joka polttaa tupakkaa. Hahmolla on korkokengät jalassa, korvakorut korvissa ja huulipunaa huulissa. Lyyti hymyilee vienosti.

LYYTI
Toi voisit olla sä.

Mikael tuhahtaa. Opettaja kiinnittää katseensa parivaljakkoon ja rypistää kulmiaan.

OPETTAJA
Lyyti ja Mikael!

Molemmat pyörittävät silmiään. Lyyti jatkaa kynsiensä lakkaamista kastaen sudin lakkapulloon. Mikael seuraa tätä katseellaan. Hän ottaa penaalista värikynän ja katsoo piirtämänsä hahmon kynsiä. Mikael alkaa värittämään niitä.

Opettaja ottaa liidun käteensä, kirjoittaa tehtävänannon taululle ja kääntyy oppilaisiin.

OPETTAJA
Iltapäivä on sitten itsenäistä
työskentelyä. Hyvää päivänjatkoa!

Luokkahuone täyttyy puheensorinalla. Opettaja pakkaa laukkunsa ja poistuu. Suurin osa oppilaista ryntää ulos luokasta. Mikael vilkuilee ympärilleen. Hän sulkee piirroslehtiönsä ja katsoo kynsilakkapulloa Lyytin viimeistellessä kynsiään.

MIKAEL
(epäröivästi)
Jos mä koittaisin läpällä?

Lyyti nostaa katseensa Mikaeliin hieman yllättyneenä.

LYYTI
Entä sun porukat?

Mikael laskee katseen kynsiinsä ja miettii hetken. Hän katsahtaa Lyytiin ja kohauttaa olkiaan.

MIKAEL

Vitut.

Lyyti hymähtää ja ojentaa kynsilakan Mikaelille.

LYYTI

Anna mennä sit.

Mikael ottaa lakkapullon käteensä. Hänen suulleen muodostuu hymy. Hän kastaa sudin lakkapulloon ja ryhtyy varovaisesti maalaamaan kynsiään.

Tuon esiin Mikaelin tarpeen ilmaista itseään mahdollisimman varhain ja samassa kohtauksessa näytän tarinan ensimmäisen käännekohdan (kynsien lakkaamisen). Annan jo aloituskohtauksessa mahdollisimman paljon informaatiota Mikaelista ja hänen päämäärästään, mutta samalla jätän myös tarpeeksi tulkinnan varaan. Mikael haaveilee voivansa ilmaista itseään samalla tavalla, kuin piirtämänsä hahmo, mutta jokin pidättelee häntä. Lyytin huomautus Mikaelin vanhemmista luo jännitettä Mikaelin päätökseen. Siitä huolimatta hän päättää lakata kynsensä ajattelematta sen seuraamuksia, joka toimii tarinan katalysaattorina ja on ratkaiseva hetki Mikaelin elämässä: "the point of no return".

Kohtaus 2.

EXT. KOULUN PIHA - ILTAPÄIVÄ

Mikael ja Lyyti astuvat ovesta ulos. Molemmilla on reput selässä. Muita oppilaita poistuu samalla ovenavauksella. Taivas on pilvinen ja maa on täynnä kuralätäköitä sateen jäljiltä.

Lyyti käärii sätkää. Mikael katselee maalattuja kynsiään. Häntä hymyilyttää. Kynnet on lakattu lähes täydellisesti. Lyyti katsoo Mikaelin kynsiä ja nostaa suupieltään.

LYYTI

Noi on vitun kovat.

Mikael hymyilee leveästi.

MIKAEL

Kiitti.

Lyyti saa sätkän käärittyä, sytyttää sen ja vetää henkoset. Parivaljakkoa kävelee vastaan TYTTÖPORUKKA, joka kiinnittää huomionsa heihin. Tytöt kuiskuttelevat jotain keskenään.

TYTTÖ #1
Kattokaa. Nyt toi lesbo on
käännäyttäny tuonki.

Yksi tytöistä tönäisee Mikaelia ohi mennessään olkapäähän.

TYTTÖ #2
Kivat kynnet hintti.

Tytöt purskahtavat nauruun. Mikael ei osaa reagoida. Lyyti
käännähtää välittömästi ympäri.

LYYTI
Syökää paskaa saatanan juntit!

Lyyti nostaa keskarin pystyyn tyttöporukan suuntaan. Tytöt
jatkatavat matkaansa kikattaen. Mikael on vaivaantunut. Lyyti
pudistaa päätään.

LYYTI
Voi vittu tätä landee.

Lyyti vetää henkoset sätkästään. Mikael katsoo
lannistuneena kynsiään. Molemmat kävelevät hetken sanomatta
mitään.

MIKAEL
Arvasin ettei ois pitäny.

Lyyti katsahtaa Mikaeliin ja rypistää kulmiaan.

LYYTI
Yks neuvo. Jos sä pahotat mieles
joka kerta ku joku kusipää aukoo
päättään, nii et tuu pitkälle
pääseen. Vitut niistä.

Mikael kohottaa suupieliään pikkuisen.

LYYTI
Seuraavaks mä sit meikkaan sut.

Mikaelin hymy hyytyy.

MIKAEL
Kattoo nyt...

Lyyti katsoo Mikaelia mielteliäänä. Parivaljakko saapuu
roskiksen luo ja molemmat pysähtyvät. Lyyti kääntyy
Mikaeliin ja antaa sätkänsä hänelle. Mikael vetää siitä
henkoset.

Lyyti kaivaa repustaan kynsilakanpoistoaineen ja ojentaa sen Mikaelia kohti.

LYYTI

Ota tää--

Lyyti kohdistaa katseensa Mikaelin kynsiin.

LYYTI (JATKAA)

Nii voit vähä siistii noita reunoj.

Mikael hymähtää. Hän antaa sätkän takaisin Lyytille ja ottaa poistoaineen käteensä.

MIKAEL

Kiitti. Mut otan nää kyl vaan veke.

Mikael laittaa poistoaineen reppunsa taskuun. Lyyti vetää sätkästään viimeiset henkoset ja tumpkaa sen viereiseen roskikseen. Hän kääntyy ja katsoo Mikaelia silmiin.

LYYTI

Eiku pidät ne.

Mikael laskee katseen kynsiinsä ja raaputtelee yhdestä kynnestä reunan yli mennyttä lakkaa pois.

Kohtauksen alussa korostan, kuinka paljon iloa Mikael saa irti kynsiensä lakkaamisesta. Hän on ottanut ensimmäisen askeleen kohti päämääräänsä, mutta tulee kuitenkin heti pilkatuksi ja vetäytyy takaisin kuoreensa. Tämän kautta tuon esiin Mikaelin miljöössä vallitsevaa ahdasmielisyyttä ja halveksuntaa erilaisuutta kohtaan. Halusin näyttää, kuinka jo pienikin ulkoinen konflikti voimistaa Mikaelin sisäistä konfliktia hänen ollessa haavoittuvaisessa asemassa ja saa hänet epävarmaksi lakatuista kynsistään. Tuon sisäistä konfliktia esiin myös sen kautta, miten Mikael suhtautuu Lyytin sanomisiin. Lyyti toimii Mikaelin tukipilarina ja kannustaa tätä kohtaamaan pelkonsa, sillä hänestä jo löytyy se itsevarmuus, mitä Mikael vasta tavoittelee. Näin ollen häntä ei kiusaajatkään hetkauta. Hän uskoo Mikaeliin, eikä halua tämän antavan periksi.

Kohtaus 3.

INT. LINJA-AUTO - ILTAPÄIVÄ

Mikael istahtaa ikkunapaikalle ja laskee reppunsa viereiselle penkille. Hän katsoo ikkunasta ulkona seisovaa Lyytiä ja nostaa tälle kättä linja-auton lähtiessä liikkeelle. Hän ottaa piirroslehtiön repustaan ja alkaa viimeistelemään koulussa tekemäänsä piirrosta.

KAKSI AMISPOIKAA istuu käytävän toisella puolella. He kiinnittävät huomionsa Mikaelin kynsiin ja nauravat keskenään. Mikael huomaa heidät sivusilmällä ja nolostuu, mutta jatkaa piirtämistä. Toinen pojista ottaa nuuskan huulestaan ja nippaisee sen Mikaelia kohti.

AMISPOIKA

Vitun homo.

Mikael säpsähtää nuuskan osuessa häntä suoraan poskeen. Pojat purskahtavat nauruun. Mikaelia vituttaa. Hän kerää tavaransa ja vaihtaa paikkaa kauemmas pojista.

Mikael laskee piirroslehtiön syliinsä ja katsoo piirtämänsä hahmoa hetken. Hän piirtää hahmolle puhekuplan ja kirjoittaa sen sisään "VITUN HETEROT".

Mikael laskee kynän kädestään ja katsoo piirrostaan. Hän kääntyy katsomaan ikkunasta ohi kiitävää maaseutumaisemaa kyllästyneenä.

Mikael joutuu taas kiusaamisen kohteeksi ja lannistuu. Korostan jälleen, kuinka vaikeaa hänelle on ilmaista itseään ja muodostaa identiteettiään suvaitsemattomassa lähiympäristössään. Havainnollistan piirroksen kautta lisäksi sitä, kuinka Mikaelin päänsisäiset ristiriidat ovat saavuttamassa huippuaan. Hän ei uskalla puolustautua, mutta ilmaisee turhautuneisuutensa piirroksessaan. Tähän saakka kynsien lakkaamisesta ei ole seurannut mitään hyvää.

Kohtaus 4, 5, 6 & 7.

EXT. MIKAELIN KOTIPIIHA - ALKUIILTA

Mikael kävelee soratietä pitkin vanhan rintamamiestalon kuistille. Kuistin viereisellä seinällä nojaa ruosteiset kottikärryt ja vielä niitäkin ruosteisempi harava.

Mikael kaivaa kuistin nurkassa lojuvasta parittomasta kumpparista avaimen, avaa oven ja astuu eteiseen.

INT. MIKAELIN KOTI. MIKAELIN HUONE - ALKUILTA

Mikael nousee portaat ylös huoneeseensa ja heittää repun sängylle. Huone on kolikko ja ainoat sisustuselementit ovat pari julistetta seinällä. Toisessa on David Bowie ja toisessa Boy George.

Mikael istahtaa repun viereen, avaa sen ja vetää koulukirjat, piirroslehtiön sekä penaalin sängylle. Lyytin antama kynsilakanpoistoaine vierii sieltä samalla ulos.

Mikael tarttuu poistoaineeseen. Hän pyörittelee sitä käsissään ja uppoutuu ajatuksiinsa.

INT. MIKAELIN KOTI. VESSA - PÄIVÄ (TAKAUMA)

Mikael, 6, kaivaa uteliaana äitinsä meikkilaukkua. Hänen käteensä osuu ensin kynsilakanpoistoaine, sitten ripsiväri ja lopulta huulipuna. Hän avaa sen korkin ja rullaa huulipunaa kärjen esiin. Mikael katsoo huulipunaa kuin aarretta.

Mikael nousee varpailleen nähdäkseen itsensä vessan peilistä ja alkaa punaamaan varovaisesti huuliaan. Hän ihastelee itseään peilistä hymyillen.

Vessan ovi on auki ja peilikuvaan Mikaelin taakse ilmestyy hänen äitinsä, joka suutahtaa huomattessaan tämän huulet.

ÄITI

(tiuskaisten)

Mikael!

Mikael säikähtää ja pudottaa huulipunaa kädestään. Sen kärki menee poikki osuessaan maahan. Äiti ryntää Mikaelin luokse, repäisee palan vessapaperia käteensä ja tarraa tätä tiukasti olkapäästä.

ÄITI

Mieti jos isäski näkis!

Äiti hankaa huulipunaa pois Mikaelin huulista. Mikael alkaa itkemään.

INT. MIKAELIN KOTI. MIKAELIN HUONE - ALKUILTA (NYKYHETKI)

Mikael viskaa kynsilakanpoistoaineen välinpitämättömästi sängylle. Hän ottaa piirroslehtiön sängyltä syliinsä ja

alkaa selaamaan sivuja. Sivuilla vilisee samankaltaisia näyttäviä hahmoja, kuin Mikaelin aiemmassa piirroksessa.

Mikael pysähtyy sivulle, jonka yläreunassa on lyhyt lista. Listassa lukee allekkain "kerro lyytille, lakkaa kynnet, opettele meikkaan, ota korvikset" ja viimeisenä "kerro porukoille".

Listan ensimmäinen kohta on yliviivattu. Mikael huokaisee, nappaa penaalista kynän ja suttaa koko listan. Hän läimäyttää piirroslehtiön kiinni tympääntyneenä.

Äkkiä kuuluu, kun auto ajaa pihaan. Mikaelin silmät pyöristyvät. Hän ryntää ikkunan luokse ja näkee, kuinka ISÄ, 50, ja ÄITI, 46, astuvat ulos autosta. Hän käännähtää välittömästi ja syöksyy sulkemaan huoneensa oven.

INT. MIKAELIN KOTI. ETEINEN - ALKUILTA

Äiti ja isä astuvat ovesta sisään ja laskevat kaksi kauppakassia alas. He riisuvat takkejaan ja ottavat kenkiä pois jalasta.

ÄITI

Mikael! Päästiin aikasemmin töistä.

Äiti katsoo paheksuvasti isää tämän riisuesssa kenkiään, jotka ovat kovassa käytössä kuluneet melkein puhki.

ÄITI

Mitähän sustaki ajatellahan, ko kävelet tollasissa ryysyissä ihmisten ilimoilla.

ISÄ

No ne muitten ajatukset ei mua onneks öisin valavota.

Äiti pudistaa päätään.

INT. MIKAELIN KOTI. MIKAELIN HUONE - ALKUILTA

Mikael istahtaa sängylleen ja rullaa kynsilakanpoistoaineen korkkia auki hätääntyneenä. Hän kaataa poistoainetta paitansa hihaan ja alkaa hankaamaan yhdestä kynnestä lakkaa pois, mutta lopettaakin hankaamisen.

Mikael katsoo maalattuja kynsiään haikeana. Hän nostaa katseensa David Bowien ja Boy Georgen julisteisiin seinällä. Hänen ilmeensä muuttuu päättäväiseksi.

Seinällä olevien julisteiden kautta annan lisää tietoa Mikaelista, eli keitä hän ihaillee. David Bowie ja Boy George ovat tunnettuja sukupuolinormien rikkojia. Taikamassa tuon esiin Mikaelin haavan. Hän on halunnut ilmaista itseään jo pienestä pitäen, mutta äidin reaktio ja kommentti isästä säikäyttää hänet ja saa hänet uskomaan, ettei tulisi koskaan hyväksytyksi omana itsenään. Tähän Mikaelin sisäinen konflikti juontaa juurensa. Mikaelin tekemällä listalla syvennän hänen hahmoaan ja selvennän hänen päämääräänsä. Mikaelin sisäinen konflikti on vahvimmillaan, jonka takia hän suttaa koko listan. Jo pelkästään kynsien lakkaamisesta aiheutui sen verran takaiskuja, että hän ei ole enää varma, mitä edes haluaa. Hänen vanhempinsa tullessa kotiin hän joutuu kuitenkin tekemään nopeasti päätöksen: rohkeneeko hän näyttämään kyntensä. Kun Mikaelin äiti ja isä ovat eteisessä, tuon vain muutamalla repliikillä heidän luonteensa esiin. Äitiä kiinnostaa mitä muut ajattelevat, isää ei.

Kohtaus 8.

INT. MIKAELIN KOTI. KEITTIÖ - ALKUILTA

Äiti ja isä laskevat kauppakassit saarekkeelle. Isä avaa paitansa nappeja siirtyen samalla makuuhuoneeseen. Äiti nostaa kauppakassista esiin sipulipussin.

ÄITI

Haloo, Mikael! Tuuppa purkahan kauppakassit.

Äiti ottaa laatikosta leikkuulaudan ja veitsen ja asettaa ne saarekkeelle. Hän ottaa sipulipussista yhden sipulin ja alkaa pilkkomaan sitä.

Mikael astelee hieman arkaillen portaat alas keittiöön. Hänen kyntensä ovat yhä lakatut, mutta hän piilottelee käsiään selkensä takana.

Mikael kävelee kauppakassien eteen jääden seisomaan paikalleen. Äiti vilkaisee tähän sivusilmällä.

ÄITI

Oliko kiva päivä koulusa?

Mikael nyökkää. Äiti kääntää huomionsa takaisin sipulin pilkkomiseen. Mikaelin isä tulee makuuhuoneesta rennoissa vaatteissa ja pukee likaista, öljyn sun muun tahrimaa verkkatakkaa päälleen. Hänellä on suussa pikkusikari ja hän kaivaa taskustaan esiin tulitikkuaskin poistuessaan

eteiseen. Mikael seuraa tätä katseellaan hieman pelokkaan näköisenä.

ÄITI
(isän perään)
Haappa samalla posti!

Isä ei vastaa. Kuuluu, kuinka ulko-ovi avautuu ja sulkeutuu.

ÄITI
Täälähän on puheliasta porukkaa...

Mikael lopettaa käsiensä piilottelun ja tarttuu kauppakasseihin. Hän kantaa ne jääkaapin viereen keittiötasolle. Äiti on selin Mikaeliin pilkkoessaan sipulia.

Mikael ryhtyy purkamaan kauppakasseja nostaen ostoksia yksitellen keittiötasolle. Hän ottaa maitopurkin käteensä. Hänen kätensä tärisee. Hän siirtyy jääkaapin luokse, seisauttaa ja vetää syvään henkeä.

MIKAEL
Äiti...

Mikael avaa jääkaapin oven niin, ettei hänen kynsiään voi olla huomaamatta. Äiti katsahtaa Mikaeliin jatkaen samalla pilkkomista.

Äidin huomio kiinnittyy välittömästi Mikaelin kynsiin. Hänen silmänsä pyörivät ja hän leikkaa itseään sormeen.

ÄITI
AI!

Äiti pudottaa veitsen kädestään ja heiluttaa sormeaan. Hän rientää vessaan. Samalla ulko-ovi käy. Mikael sulkee hölmistyneenä jääkaapin oven.

Isä saapuu eteisestä kourassaan sanomalehti. Hän ihmettelee vessassa itseään paikkaavaa äitiä. Isä kääntää katseensa Mikaeliin.

ISÄ
Mikäs täällä on homman nimi?

Äiti kietoo laastarin peukalonsa ympärille ja katsahtaa isään.

ÄITI
Leikkasin vaan ajatuksisani
ihtiäni sormehen!

Isä laskee sanomalehden saarekkeelle ja kiinnittää katseensa Mikaelin kynsiin. Mikael havahtuu ja laittaa nopeasti kädet selkensä taakse. Isä kävelee hitaasti tämän luokse.

Mikael on peloissaan. Isä tarttuu hänen toiseen käteensä ja katsoo maalattuja kynsiä tarkemmin. Hän nostaa katseensa Mikaeliin ja hymyilee vienosti.

ISÄ
Komiat kynnet.

Mikael on hämillään. Äiti tuhahtaa ja kävelee takaisin saarekkeen luokse rutistaen vessapaperituppoa käsissään.

ÄITI
Seuraavaks se sitte laittaa
pakkelia naamahan... Tai mekon
päälle!

Mikael painaa katseensa maahan. Isä kohauttaa olkiaan.

ISÄ
Mitä sitte?

ÄITI
Tiejät kyllä, kuinka ne tuola
kylillä puhuu!

Mikael puristaa kättään nyrkkiin turhautuneena.

MIKAEL
No vittu puhukoot!

Mikaelin silmät täyttyvät kyyneleistä. Äiti mulkaisee Mikaeliin.

ÄITI
Ekkö sää vois vain olla normaali?!

Mikael katsoo äitiään silmiin järkyttyneenä. Kyyneleitä vierii hänen poskiaan pitkin.

Isä pudistaa päätään äidille ja kävelee Mikaelin luokse yrittäen laittaa kätensä tämän olalle, mutta Mikael väistää ja ryntää yläkertaan huoneeseensa. Ovi paukahtaa kiinni.

Isä katsahtaa äitiin ja rypistää kulmiaan. Äidin ilme muuttuu hiljalleen katuvaiseksi. Isä kääntää katseensa portaita kohti.

Mikael päätti jättää lakat kynsiinsä, mutta hän on peloissaan. Hän haluaa kynsiensä kautta tulla ulos kaapista vanhemmilleen. Keskityin kohtauksessa pitämään jännitteen korkeana ja ilmentämään, kuinka pelottava tilanne kaapista tuleminen voi olla varsinkin, kun ei ole takeita sen turvallisuudesta. Korostan, miten paljon rohkeutta Mikaelin toiminta vaatii ja kuinka kaapista tuleminen ei usein mene ihan niin kuin kuvittelisi. Oli toki odotettavissa, että Mikaelin kokemusten perusteella hänen vanhempansa eivät ottaisi asiaa kevyesti ja hän pelkää varsinkin isänsä reaktiota. Vastoin Mikaelin odotuksia ja hänen onnekseen tämän isä ei ole kynsistä millänsäkään, vaan jopa kehuu niitä. Oma kokemukseni oli päinvastainen, joten halusin näyttää, kuinka tukea voi saada joskus myös täysin odottamattomasta suunnasta. Mikaelin äiti taas on vanhoillinen ja tahditon ja takertuu vain siihen, kuinka joutuisi häpeämään Mikaelin puolesta. Samassa hetkessä Mikaelin mitta täyttyy ja hänen sisäinen konfliktiinsa on ratkeamaisillaan uskaltuessaan puolustautua, mutta äiti musertaa Mikaelin sanoillaan.

Kohtaus 9.

INT. MIKAELIN KOTI. MIKAELIN HUONE - ILTA

Mikael istuu sänkyensä reunalla itkuisena. Hän tarttuu piirroslehtiönsä ja alkaa repimään sivuja irti viskaten niitä välinpitämättömästi pitkin lattiaa.

Piirroksiset peittävät lattian melkein kokonaan. Kuuluu, kun oveen koputetaan. Mikael lopettaa repimisen. Isä avaa oven varovaisesti ja Mikael kääntyy katsomaan häntä. Kumpikaan ei sano sanaakaan. Isä katsoo lattialle levinneitä piirroksia. Hän kävelee Mikaelin luokse ja istahtaa tämän viereen.

Mikael kääntyy katsomaan ikkunasta ulos. Häntä itkettää. Isän huomio kiinnittyy yhteen lattialla lojuvaan sivuun. Hän ottaa sen käteensä. Sivulla on Mikaelin tekemä sutattu lista. Isä katsoo listaa hetken ja näyttää harmistuneelta.

ISÄ

Kuule...

Isä nostaa katseensa Mikaeliin.

ISÄ

Elät justihin omannäköstäs elämää.

Mikael kuivaa kyyneleitä hihaansa ja kääntyy isäänsä. He katsovat toisiaan.

ISÄ
Oon ylypiä susta.

Mikael piristyy hieman. Isä laskee listan sängylle. Hän kääntää katseensa oven suuntaan.

ISÄ
Anna äitilles aikaa.

Mikael nyökyttelee päätään hieman vastahakoisesti. Isä katsahtaa Mikaelin piirroksiin.

ISÄ
Tiäkkö--

Isä nousee seisomaan.

ISÄ (JATKAA)
Nuo kuuluis sun seinälle.

Isä kyykistyy ja alkaa keräämään lattialle levinneitä piirroksia yksitellen. Mikaelia alkaa hymyilyttää. Hän ryhtyy auttamaan isäänsä.

Vaikka Mikaelin sisäinen konflikti on osittain ratkennut, hän on menettänyt toivon. Kerta toisensa jälkeen hänet on lyöty maahan. Halusin kuitenkin päättää tarinan toiveikkaaseen nuottiin ja luoda kohtauksen, jossa Mikael saa vihdoin kuulla ne rohkaisun sanat, joita tarvitsee. Tuon esiin Mikaelin isän todellisen luonteen ja painotan, kuinka tärkeää vanhemman on osoittaa empatiakykyä ja tukea, kun lapsi uskoutuu tälle. Itsekin olisin elänyt valheessa ja lykännyt kaapista tuloa ties mihin saakka, jos en olisi ensin saanut äitini tukea ja rohkaisua. Mikaelin isän tuki riittää tälle pääsemään yli sisäisestä konfliktistaan. Nyt hän voi aloittaa matkansa kohti omaa itseään.

4 POHDINTA

Sisäisen konfliktin luominen ja tekeminen näkyväksi käsikirjoituksessa ei tosiaan ole helpoimmasta päästä. Ohjeita siihen löytyy käsikirjoitusteoriasta ja kaunokirjallisuuden oppaista monen näköisiä, mutta pelkkä tekninen osaaminen ei riitä. Sanoisin, että se on jopa toissijaista. Täytyy omata mielikuvitusta, itsetuntemusta, tunneälyä, elämäkokemusta ja ymmärtää syvällisesti ihmisen käyttäytymistä sekä psykologiaa. On kyettävä näkemään tarinan maailma päähenkilön silmin ja ajateltava, kuten hän ajattelisi. Sisäisen konfliktin hallitseminen on yksi keskeisimmistä asioista samaistuttavien, todentuntuisten ja moniulotteisten henkilöhahmojen luomisessa. Kaikki tuntemukset, mitä henkilöhahmo käy läpi pääsisäisesti, on myös pystyttävä näyttämään tietynlainen hienovaraisuus mielessä piitään.

Useimmissa käsikirjoitusoppaissa keskitytään ulkoisiin konflikteihin ja sisäistä konfliktia ainoastaan sivutaan, joten tarpeeksi laajan tietoperustan rakentaminen niiden pohjalta oli haastavaa. Pystyin kuitenkin soveltamaan tutkimuksessani kaunokirjallisuudessa esiintyviä sisäisiä konflikteja ja niitä käsitteleviä oppaita, vaikka käsikirjoittamiseen päteekin omat sääntönsä. Tämän ansiosta löysin monipuolisia ja helppokäyttöisiä tehokeinoja sisäisen konfliktin luomisen ja ilmentämisen tueksi. Kirjoitin käsikirjoituksestani uusia versioita opinnäytetyötä tehdesäni ja hyödynsin kirjoitusprosessissa lähdemateriaalista poimimiani oppeja.

Koen onnistuneeni kunnioitettavasti sisäisen konfliktin kirjoittamisessa ja dramatisoinnissa. Kun pidin sen kohtauksissa fokuksena, sain niistä draamallisesti rikkaita ja pääsin haastamaan itseäni joutuessani asettamaan päähenkilön omat halut vastakkain. Pystyin hyödyntämään kokemuspohjaani ja sen myötä henkimaan tarinaan autenttisuutta sekä merkityksellisyyttä. Vaikka tarinani sävy onkin hieman synkkä eikä Mikael ansaitse saamaansa kohtelua, hänellä on kuitenkin vahva usko siihen, kuka hän sisimmässään on. Hän pääsee ulos kuorestaan siitä huolimatta, että häntä yritetään pidätellä. Kun Mikael saa vielä isänsä tuen, hän on valmis kohtaamaan pelkonsa ja irrottautumaan kahleistaan. Tämän myötä Mikaelin kehityskaari on mielestäni tyydyttävä ja uskottava.

Haastavinta käsikirjoitusprosessissa oli välttää sitä, etten keskittyisi liikaa sisäisen konfliktin ilmentämiseen, jonka seurauksena Mikael jäisi liian passiiviseksi hahmoksi. Valmista teosta tarkastellessani myönnän, että Mikael voisi olla päähenkilönä toiminnallisempi. Päätin kuitenkin rakentaa juonen sellaisista kohtauksista, joissa sisäinen konflikti on vain niin vahva, että se estää häntä toimimasta. Kampailin lisäksi tarinan lopetuksen ja sen myötä konfliktin ratkeamisen kanssa. Tarinani kärjistyy siihen, kun Mikael kohtaa vanhempansa, mutta viimeisissä kohtauksissa itse konfliktin ratkeaminen jää ehkä hieman latteaksi ja kaipaisi kehitystä. En siitä huolimatta kirjoittanut käsikirjoitukseen lisää kohtauksia, sillä päädyin kirjoitusprosessissa siihen pisteeseen, jossa käsikirjoitus oli vain todettava ”valmiiksi” ja minun oli keskitettävä ajatukseni itse opinnäytetyön kirjoittamiseen. Vaikka käsikirjoituksesta löytyykin parantamisen varaa, oli sen kirjoittaminen kuitenkin kovin opettavainen kokemus ja olen lopputuloksesta ylpeä.

Olipa lajityyppi mikä tahansa, käsikirjoitusta ei kannata lähteä kirjoittamaan pelkkä sisäinen konflikti edellä. Mielessä tulisi pitää kokonaiskuva ja pohtia, miten juonen eri osat pelaavat yhteen sisäisen konfliktin kanssa. Paras tapa saada draama huippuunsa on sisällyttää käsikirjoitukseen sekä sisäisiä että ulkoisia konflikteja ja tällä tavoin maksimoida vastakkainasettelu sekä dynaamisuus. Jatkokitusmahdollisuutena näkisin juuri sisäisen ja ulkoisen konfliktin välisen suhteen sekä niiden sovittamisen yhteen. Näin lopuksi väittäisin, että kaikista eniten sisäisestä konfliktista saa irti pitkää elokuvaa kirjoittaessa, sillä sen mahdollinen lyhtyelokuvaan oli yllättävän vaativaa.

LÄHTEET

Aaltonen, J. 2002. Käsikirjoittajan työkalut: Audiovisuaalisen käsikirjoituksen tekijän opas. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Irvine, I. n.d. 33 Ways to Create Inner Conflict. Viitattu 8.12.2022.
<https://www.ian-irvine.com/for-writers/create-inner-conflict/>

McKee, R. 1998. Story: Substance, Structure, Style, and the Principles of Screenwriting. Lontoo: Methuen.

McKee, R. 2020. "Q&A: How Does Inner Conflict Relate to the Forces of Antagonism?". YouTube-video. Viitattu 8.12.2022. <https://youtu.be/6cp215gsJFo>

Nikkinen, A. & Vacklin, A. 2015. Elokuvan rakenne ja juoni. Teoksessa Vacklin, A. & Rosenvall, J. (toim.) Käsikirjoittamisen taito. Helsinki: Like, 139–184.

Pesonen, P. 2002. Toisen housuissa. Samastuminen käsikirjoittajan näkökulmasta. Taideteollinen korkeakoulu. Tutkielma. Viitattu 8.12.2022. https://elokuvantaju.uiah.fi/oppimateriaali/kasikirjoitus/artikkelit/pesonen_toisen_housuissa.jsp

Prasad, V. 2011. The Act Three Crises: Want or Need. Viitattu 8.12.2022.
<https://thescriptlab.com/features/screenwriting-101/1163-the-act-three-crises-want-or-need/>

Puglisi, B. 2021. How to Reveal a Character's Internal Conflict. Viitattu 9.9.2023. <https://jerryjenkins.com/internal-conflict/>

Reedsy. 2022. "External vs Internal Conflict | Does your story need both?". YouTube-video. Viitattu 6.9.2023. <https://youtu.be/f3XNK1zOuQ8>

Rosenvall, J. 2015. Konflikti, kontrasti, ironia. Teoksessa Vacklin, A. & Rosenvall, J. (toim.) Käsikirjoittamisen taito. Helsinki: Like, 219–231.

Seeger, L. 2010. Making a Good Script Great. Los Angeles: Silman-James Press.

Vacklin, A. 2015. Henkilöhahmo. Teoksessa Vacklin, A. & Rosenvall, J. (toim.) Käsikirjoittamisen taito. Helsinki: Like, 15–52.

Vorhaus, J. 2013. Levels of Conflict. Viitattu 7.12.2022. <https://writerunboxed.com/2013/07/25/levels-of-conflict/>